

mission

HOPP. SAMARBETE. FRAMSTEG.

MISSION 2017 NUMMER 3

Kvinnor för fred

ELLI FLÉN ÄR UTJÄMNINGSAMBASSADÖR

ANNA TIKUM: "KÄRLEKEN ÄR EN KREATIV KRAFT"

FINSKA 1859
MISSIONSSÄLLSKAPET

Missionär i hemlandet, församlingsbesök
Maria Westerling, tfn 020 7127 242

Understödskoordinator
Britt-Helen Lindman, tfn 020 7127 266

Informatör
Joanna Lindén-Montes, tfn 020 7127 264

Tf koordinatör för verksamhet bland studerande och vuxna, assistent för svensk service
Charlotte Steffansson-Myrskog, tfn 020 7127 282

Tf koordinatör för barn- och ungdomsverksamheten
André Ravall, tfn 020 7127 263

Projektkoordinator
Camilla Skrifvars-Koskinen, tfn 040 6535 650

Följ med senaste nytt på

www.facebook.com/finska.missionssallskapet
www.youtube.com/mission.fi
www.twitter.com/felm_svenska

mission 158:e årgången

Utgivare: Finska Missionssällskapet,
www.finskamissionssallskapet.fi

Besöksadress: Observatoriegatan 18,
00140 Helsingfors. Postadress: PB 154,
00141 Helsingfors

Telefonnummer till växeln: 09 12971

Beställningar och adressändringar:

tfn 020 7127 282,
fms@finskamissionssallskapet.fi

REDAKTIONEN
Chefredaktör:

Marika Björkgren-Thylin
tfn 020 7127 265

Redaktör: Joanna Lindén-Montes

Redaktionssekreterare:

Britt-Helen Lindman

ISSN 0357-296X

Mission är en gratis kundtidning som utkommer 4 gånger om året i 4 700 exemplar.

Tidningen är tryckt på miljövänligt papper.

Designkoncept: Antonomia Ab

Layout: Montes AVP

Tryck: FRAM

LEDARE

En medmänniska i taget

Ibland gör det gott att återvända till kristendomens mest grundläggande texter. Man tror kanske att man kan dem, men så plötsligt talar de till en på helt nya sätt.

De senaste veckorna har jag vid flera tillfällen haft orden från Gyllene regeln ringande i mitt huvud: "Allt vad ni vill att människorna skall göra för er, det skall ni också göra för dem." (Matt. 7:12) Så tydligt, så bekant, men ändå så svårt och utmanande.

Länge kändes Gyllene regeln mest som en anvisning i rätt allmänna ordalag om hur man bör handla i mötet med andra människor. På sistone har jag påmint om att regeln framför allt handlar om enskilda människomöten.

I mitt arbete och i min vardag ställs jag dagligen ansikte mot ansikte med orättvisor och svårigheter av olika slag. Det är lätt att bli uppgiven, att känna att nöden är så stor att ingenting av det man gör har någon egentlig verkan. Då är det viktigt att bli påmind om att nöden inte kommer som en anonym massa utan att den har ett ansikte och att den kommer en medmänniska i taget. På så sätt blir varje ny människa som kommer emot en ny möjlighet att leva ut den Gyllene regeln.

Detta blev på något sätt ännu mer konkret då Finland nyligen drabbades av sitt första terrordåd. Glädjande nog lyfte man i den efterföljande diskussionen ofta fram de människor som med fara för sitt eget liv ryckte in för att varna, vårda och försvara sina medmänniskor.

Gud kräver inte av oss att vi ska rädda hela världen, göra slut på alla krig, stoppa den globala uppvärmningen, mätta alla hungrande eller ta oss an någon annan övermäktig uppgift. Nej, det Gud vill är att vi gör vårt bästa i vår vardag, med de resurser vi har, på den plats där vi finns och i mötet med de människor vars livsväg korsar vår livsväg.

Vi människor har olika gåvor och olika läggning. En del tänker stort, andra smått, en del är frimodiga eller oförskräckta, andra mer slutna eller försiktiga. Ändå har vi alla en uppgift i Guds värld och i de omständigheter som möter oss har vi alla möjlighet att välja att behandla vår medmänniska med kärlek, respekt och barmhärtighet. Alldeles så som vi själva skulle vilja bli behandlade.

Marika Björkgren-Thylin

MARIKA BJÖRKGREN-THYLIN CHEF FÖR SVENSK SERVICE

Det här numret av Mission har förverkligats med hjälp av projektmedel från Utrikesministeriet. Åsikterna i tidningen representerar inte nödvändigtvis ministeriets officiella linje.

Nashirul (till vänster) har gått i skola, något som hennes mamma Jahira Khatuni aldrig fick möjlighet till. Utjämningen förbättrar kvinnors ställning i samhället och hjälper dem verka för fred.

LÄS MERA på sidorna 14-17. **Foto:** Prajwaal Maharjan

4

"KÄRLEKEN ÄR EN KREATIV KRAFT",

säger missionär Anna Tikum som arbetar med diakoni i Senegal.

8

LIISA MENDELIN

föreläste på Global aktions klädbyttardag.

9

MARIANNE TAST

volontärarbetade i Botswana
Följ med!

14

UTJÄMNINGEN

vill göra kvinnors röster hörda i fredsarbetet.

18

ELLI FLÉN ÄR

UTJÄMNINGSAMBASSADÖR I HÖST

Hon säger att fredsarbete kräver tid och tålamod.

20

SÅ KAN FÖRSAMLINGEN STÖDA MISSIONEN!

Läs våra tips!

"Om vi inte har fred, är det för att vi har glömt bort att vi tillhör varandra."

Moder Teresa

TEXT: LEENA LAMPINEN OCH MARJATTA KOSONEN

”Kärleken är en kreativ kraft”

Missionär Anna Tikum och ledaren för diakoniarbetet Mame Coumba är kollegor. De arbetar på franska och serere. FOTO LEENA LAMPINEN

Senegals lutherska kyrka har få resurser och är omgiven av fattigdom. Ändå tror Anna Tikum och hennes senegalesiska kollega Mame Coumba Faye att kyrkans medlemmar kan hjälpa andra. Tillsammans utvecklar de kyrkans diakoniarbete.

”När det regnar blir vi alla våta. När det blåser får vi alla vinden i ansiktet. På samma sätt som regnet och vinden når Guds kärlek oss alla. Den är gränslös”, säger Mame Coumba Faye (49) som leder diakoniarbetet.

Hon jämför det praktiska diakoniarbetet med en bilförsäkring. Försäkringen betalas på förhand, och när en olycka inträffar ersätter försäkringen de skador som uppkommer. På samma sätt kan byborna på landsbygden bereda sig för olyckor och kriser till exempel genom att samla in pengar till diakonikassan, som sedan kan användas för att stöda dem som behöver hjälp.

”JAG UNDERVISAR OM BIBELN I ALLA FÖRSAMLINGAR”

Mame Coumba Faye utvecklar kyrkans diakoniarbete tillsammans med diakonen och filosofie magistern Anna Tikum. Mame Coumba har avlagt en treårig teologikurs vid kyrkans eget prästseminarium men är inte prästvigd. Det är ännu inte möjligt i Senegal. Men hon sörjer inte.

”Nya präster ansvarar bara för en församling. Jag arbetar i alla församlingar, undervisar om Bibeln och predikar!”

Mame Coumba tycker att den bästa sidan av hennes arbete är samtalen med människorna. Mame Coumba är fembarnsmamma och gift med kyrkans president Thomas Diouf. Familjen bor i staden Fatick.

”FÖRSAMLINGSMEDLEMMARNA SAMLAR IN MAT”

De 13 församlingarna i Senegals lutherska kyrka skiljer sig mycket från varandra. Pastorn ansvarar för det praktiska diakoniarbetet tillsammans med en diakonikommitté. Församlingsmedlemmarna uppmuntras bland

annat att besöka patienter på sjukhuset och hjälpa till med arbetet på åkern om pappan i en familj blir sjuk.

Varje vecka besöker Mame Coumba de församlingar som deltar i ett pilotprojekt för diakoniarbetet, ofta tillsammans med Anna. Utvecklingen av diakoniarbetet är ett långsiktigt och långsamt gräsrotsarbete som till en början fokuserar på undervisning. Målet är att få människorna att ta ansvar för hjälpbehövande i sitt eget område. Det handlar inte primärt om pengar, utan om att vara närvarande och dela svårigheterna.

I byarna på landsbygden är både kristna och muslimer intresserade av att hjälpa sina grannar. Också muslimer har deltagit i kyrkans utbildningar – vilket är ett exempel på samhörighetskänslan och den fredliga samexistensen mellan religioner i Senegal. Största delen av senegaleserna är muslimer.

Diakonins grundtanke är välbekant för senegaleserna eftersom ömsesidig hjälp och gemenskap hör till deras kultur. Kyrkans uppgift är att förstärka det goda som redan finns.

”DET KAN VARA MITT HUS SOM BRINNER NÄST”

”Kyrkan är omgiven av fattigdom och är också själv fattig. Varje dag kommer människor för att be församlingarna om hjälp, men det är inte mycket prästerna kan göra. Vi tror ändå på möjligheterna att hjälpa även utan stor budget! Kärleken är en kreativ kraft”, funderar Anna.

I pilotförsamlingarna samlar man in en kollekt för diakonikassan varje månad, och den söndagen kommer också församlingsmedlemmarna med kläder, skor och andra saker för nödsituationer. För några månader sedan förstördes en familjs hus och alla deras ägodelar i en eldsvåda i Thiadiaye. Genom diakoniarbetet fick de kläder och annan praktisk hjälp.

”Ingen vet när nästa eldsvåda bryter ut”, konstaterade en mamma. ”Den kan drabba mitt hus.”

Pengar till diakoniarbetet samlas

också in genom hirs- och hibiskusodling. Hibiskusblomman pressas till saft och bladen används i såser. Hirs är en av de viktigaste spannmålen i Senegal.

Utöver undervisningen besöker Mame Coumba och Anna ofta människor som är sjuka eller behöver hjälp. Kyrkan har också en kriskassa som på ansökan kan hjälpa människor som råkar ut för akuta svårigheter, till exempel olyckor, höga sjukhusavgifter eller behov av dyra mediciner.

”INGEN ÄR ENSAM”

Anna berättar att hon arbetat många år i Finland som diakon i Åbo svenska församling. För tre år sedan började hon arbetet med att utveckla diakonin i Senegal. Finland och Senegal har många liknande problem: psykisk ohälsa, familjeproblem, alkoholism. Men det finns också skillnader.

”I Finland lider människor av ensamhet, men här är ingen ensam. Man lever tillsammans i livets alla skeden.”

Anna berättar att arbetet i en annan kultur medför utmaningar och är upptriskande annorlunda. Vissa metoder och tillvägagångssätt som fungerar i Finland kanske inte alls lämpar sig för Senegal.

I Finland ska varje församling ha minst en diakon, men i Senegal ansvarar församlingens frivilliga för diakoniarbetet. I Finland kan man också söka hjälp på kommunens socialbyrå, men i Senegal finns ingen sådan möjlighet.

”Storfamiljen och byn är den enda socialhjälp i Senegal. Kyrkans diakoniarbete kan hjälpa dem sköta uppgiften ännu bättre. Det är oerhört viktigt att vi inte förstör det som redan fungerar. Familjerna och byarna måste ta sitt ansvar också i fortsättningen.”

Pilotskedet i utvecklingen av diakoniarbetet upphör år 2018 och därefter fortsätter församlingarna självständigt sitt diakoniarbete. Erfarenheter och fungerande idéer från de tre år diakoniprojektet pågått kommer att sammanställas till en broschyr som kan vara till hjälp också för andra församlingar.

EN LITEN KYRKA MED STORT ANSVAR

Kyrkans diakoniarbete tar sig an de sociala problemen i Senegal. Diakoniarbetet började utvecklas år 2014. Kyrkan konstaterade att det fanns många sociala problem och att det hörde till församlingarnas uppgift att hjälpa de lidande. Finska Missions­sällskapet stöder arbetet.

De finländska missionärerna startade diakoniarbetet när de anlände 1974. Ansvaret har så småningom flyttat över till kyrkan. Under de senaste 15 åren har diakoniarbetet dock minskat kraftigt.

Just nu utvecklas diakoniarbetet i två pilotförsamlingar, Thiadiaye och Diop Ndoffène, under en treårsperiod. Thiadiaye församling har 655 medlemmar, en pastor, en evangelist och tre kapellförsamlingar. En del av församlingsmedlemmarna bor i avlägsna byar. Församlingen Diop Ndoffène har 500 medlemmar, två pastorer och sex kapellförsamlingar. Frivilliga ansvarar för söndagsskolorna och har olika ansvarsuppgifter i församlingarna.

Missionärerna Anna och Bertrand Tikum bor tillsammans med sina barn Ronya (6) och Nicole (4) i Senegals huvudstad Dakar. Bertrand har studerat till ekonom i Åbo och arbetar som kyrkans ekonomiska rådgivare. Han sköter också personalärenden.

FOTO KRISTIN ENGSTRÖM

Katoliken Theophil Diouf leder en skola för funktionshindrade barn som han grundat i staden Thiadiaye. Han utbildar befolkningen på landsbygden om funktionshindrades rättigheter. Här tillsammans med sin dotter.

FOTO LEENA LAMPINEN

Phillip Diogoye Sarr har just anlänt till hirsfältet. I byn Diof Ndofféne odlar och säljer byborna hirs för att samla ihop pengar till diakonikassan.

FOTO ANNA TIKUM

Vid en utbildning som hölls i byn Took a Mbel visade det sig att det fanns sex funktionshindrade barn i byn som gömdes i hemmen. Församlingens pastor chockades över detta – han hade arbetat 10 år i byn, där de flesta är lutheraner, utan att känna till detta. Nu har föräldrarna blivit intresserade av att sända de funktionshindrade barnen till skolan. **FOTO ANNA TIKUM**

Hållbara klädval

TEXT OCH FOTO: JOANNA LINDÉN-MONTES

Vardagsaktivism i Helsingfors. I maj bjöd Global aktion-nätverket in till en brunch-föreläsning av Liisa Mendelin, inspiratör och bloggare. Ett tjugotal nyfikna deltagare ville höra mera om temat hållbart mode.

VARFÖR SKA VI FUNDERA PÅ HUR VI KONSUMERAR KLÄDER?

– Slit-och-släng-kulturen är en enorm belastning för miljön. Dagens plagg är inte gjorda för att hålla och produceras med billig arbetskraft under dåliga arbetsförhållanden. Vid produktionen frigörs dessutom ofta skadliga kemikalier. Det hör till varje kristens uppgift att skydda medmänniskan och skapelsen, säger Liisa Mendelin.

LIISAS ETISKA KLÄDTIPS

- **Var frågvis!** Ställ knepiga frågor i butiken, till exempel: Vem har tillverkat mina kläder? Hur ser förhållandena ut på fabriken?
- **Vad kostar plagget per användning?** En dyrare tröja du använder några gånger i veckan flera vintrar i rad blir i längden billigare än ett reaplagg som blir noppigt och kasseras efter en säsong.
- **Kolla materialet:** naturmaterial andas, håller länge och belastar för det mesta miljön mindre. Undvik konstmaterial som inte andas och är obehagliga mot huden – de blir sällan favoriter i garderoben.
- **Hur är plagget sytt?** Tjocka tyger håller längre. Syna sömmar och fällar. Oberoende av klädmärke finns det sämre och bättre exemplar.
- **Analysera din stil!** Vilka plagg återvänder du till gång på gång? Vad blir kvar längst in i garderoben? Vilka färger och snitt smickrar dig? Försök hålla dig till det du verkligen trivs i, du använder plaggen oftare och slipper göra felköp.
- **Återanvänd:** Köp i andra hand eller ordna en så kallad klädswap där du byter kläder med dina vänner.
- **Sy om:** reparera, justera och piffa upp själv eller hos en sömmerska.

”Våra val gör skillnad. Vi kan konsumera kläder mera etiskt och hållbart och vara med och påverka hur textilindustrin ser ut idag”, säger Liisa Mendelin.

Vem som helst kan ordna en klädbytesdag, till exempel en församling eller förening!

Liisa förespråkar ”slow fashion”, en mera långsam form av klädkonsumtion som går ut på att shoppa på lopptorg, sy om kläder och kombinera gamla plagg på nya sätt

Material i massor! Lär dig känna igen olika typer av fibrer och textilier och syna etiketterna.

Marianne Tast upptäckte hur givande det kan vara att göra en konkret hjälpinsats i ett annat land. Hon ser redan fram emot nästa resa - kanske redan i januari! **FOTO** JOANNA LINDÉN-MONTES

TEXT: JOANNA LINDÉN-MONTES
FOTO: MARIANNE TAST

”Jag är tacksam över att ha fått hjälpa”

Marianne Tast åkte på volontäruppdrag till Francistown, Botswana. ”Jag kände mig genast behövd som volontär. Jag var både städerska, sömmerska, lärare och handledare”, skrattar hon.

Marianne visar bilder på kyrkans personal som hon jobbat sida vid sida med i tre månader.

– Jag fick genast vara med och rekrytera personal till daghemmet där jag skulle volontärjobba.

Marianne konstaterar att hennes ålder och erfarenhet var en fördel under vistelsen.

– Både jag och min finska volontärkollega **Jaana** vågade sätta igång med arbetet direkt. Vi arbetade ganska självständigt. Det var en lycka att vi var äldre och säkra på det vi gjorde.

RÄTT TID ATT ÅKA

– Jag gick den finskspråkiga kursen Lähde Liikkelle (på svenska heter utbildningen Min Mission) år 2012. På den tiden besökte jag ofta min gamla mor och ville vara i Finland. Mamma avled vid 96 års ålder förra sommaren. Efter det bestämde jag mig för att ansöka till volontärprogrammet Felm Volunteer.

Först blev Marianne volontär på hemmaplan och satte igång med att sortera frimärken för auktion vid Finska Missionssällskapet. Hon ställde också upp vid sällskapets lopptorg Vanhaliina.

– När jag ansökte om volontärjobb sade jag inte vart jag ville åka, jag var redo att fara dit jag behövdes, men inte till ett kallt land, kyla har jag fått nog av i Finland. Då vi diskuterade kom vi fram till att Israel eller Botswana var bra alternativ, förklarar Marianne.

FLORA PÅ SETSWANA

Lummiga träd, exotiska blommor och färggranna kläder. Mari-

anne blev bekant med landet, människorna, naturen och kulturen redan före avresan.

– Finska Missionssällskapets missionär i Botswana, **Marja Alastalo**, tipsade mig om Mma Ramotswa-böckerna (Damernas dektektivbyrå) av Alexander McCall Smith. Jag läste de fem första på engelska, skrev upp namn på träd, orter och djur. Väl framme fick jag undervisning i språket setswana och lärde mig lokala begrepp.

Gröna akacieträd och stäpp så långt ögat nådde. Marianne anlände i slutet av regnperioden och fick njuta av lummiga landskap.

– Jag fick låna en bil och lärde mig snabbt att köra på vänster sida. Men det var svårare att växla med ”fel” hand och både blinkers och vindrutetorkare var omvänt placerade.

”BEREDDA GÄRNINGAR”

– Det var som om mycket av det vi gjorde var mening, som om allt skulle ha varit beredda gärningar, säger Marianne.

– Då vi anlände till Francistown gick vi genast in i daghemmet där vi skulle jobba och tittade oss runt. På övre våningen fanns två klassrum och ett babyrum. Vi började städa och ordna upp. Vi tvättade och skurade. Kort därpå råkade det bli inspektion vid daghemmet – de sociala myndigheterna gjorde en rutinkoll. De blev nog positivt överraskade över hur snyggt det var!

Nästa uppgift blev rekrytering av nya barnträdgårdslärare till daghemmet.

– Prästen ville att vi skulle hjälpa till. Kandidaterna var nog ganska förvånade då det satt två vita med på intervjun, men det gick bra, skrattar Marianne.

Den lokala personalen uppskattade volontärernas erfarenhet.

– Vi var med och delade upp daghemmet i två grupper: en för två till fyraåringar och en för fyra till sexåringar, med tjugo barn per grupp. Nu är det lugnare för de minsta barnen.

Barnen fick nya roliga pyssel då Marianne och Jaana köpte saxar och modeller. Jaana, som tycker om att sticka, hann också lära upp personalen.

– Men yllegarn gick inte att få tag på. Där fanns bara en akryl-sort.

Marianne och Jaana fixade nya madrasskydd till de fyrtio barnen.

– Vi sydde dem på maskin. Titta, nu har personalen tagit dem i bruk, säger Marianne hon visar upp bilder på barnen som sover sin dagvila.

BESÖK HOS DE FATTIGASTE

Många av barnen vid daghemmet är fattiga och kommer på rekommendation av sjukhusets näringsklinik.

– De sociala myndigheterna står för deras dagskostnader och ordnar med transport. En del av barnen får i sin tur fadderstöd via Finska Missionssällskapet och en liten del kommer från familjer som har råd att betala själva.

Marianne hjälpte också till vid dagcentret som fungerade i samma byggnad.

– Jag fick följa med kyrkans socialarbetare Bonolo på hembesök till familjer vars barn får fadderstöd. Vi besökte många små hyddor. Familjemedlemmarna sover tätt inpå varandra och kokar maten ute. De har inga möbler inne och bara en familj släppte in oss för en titt. Men alla erbjöd en plaststol eller träbänk att sitta på i skuggan av ett träd. Vi välkomnades varmt, det märktes att Bonolo var ansedd och känd där vi rörde oss.

STORA FAMILJER DRABBADE AV HIV

Familjerna är stora i Botswana. Kvinnorna föder många barn och flera generationer bor tillsammans.

– I vissa hem rymdes nog inte alla ens på golvytan. Jag blev chockad av fattigdomen vid det första besöket men vande mig snabbt.

Marianne hade fått med sig pengar från sin tidigare arbetsplats Arcada.

– Vi köpte mat åt en familj. Majsmjöl, roibooste, socker, potatis, fiskkonserver - mat som håller. Det finns ju varken el eller kylskåp i de fattiga hemmen.

Över 22 procent av befolkningen i Botswana är hiv-positiv. Idag finns bra bromsmediciner tillgängliga gratis i hela landet, men tidigare dog många i aids. Det finns därför många föräldralösa barn i landet.

BÖRJADE OCH SLUTADE MED BÖN

Den lutherska kyrkan i Botswana vill hjälpa barnen och de unga tillsammans med Finska Missionssällskapet.

– Bredvid daghemmet och dagcentret där jag jobbade finns en skola. Fadderbarnen får skoldräkter, skolmaterial och får komma på lunch till centret. På eftermiddagen gick jag på besök till de olika skolorna där fadderbarnen går. Vi följde upp hur barnen klarar sig tillsammans med lärarna. Jag gav dem stödundervisning i engelska och matematik. Jag höll lektioner och läste läxor med dem.

Klockan åtta varje morgon hölls det andakt vid daghemmet. Arbetsdagarna avslutades med bönen Fader vår.

– En gång i veckan höll vi också bibellektioner tillsammans med barnen. På askonsdagen skrev barnen upp sina synder på små kors och brände dem.

Marianne säger att hon mötte mycket andlighet i vardagen.

– Folk vill gå till kyrkan. Alla har Bibel och psalmbok i handen när de ger sig iväg. Det andliga livet är mera öppet i Botswana. Och oj så härligt att se hur barnen andäktigt knäpper händerna, sluter ögonen och ber.

VÄGKOST

Marianne säger att hon fick nya tankar med sig hem. Hon säger att hon dels känner en stor tacksamhet över välfärden i Finland, men hon blev också påmind om vad som är viktigt i livet – att se varandra, att glädjas i vardagen.

– I Botswana hälsar man på varandra på gatan. Man ser den man möter. ”Hello Maa”. Alla blev snabbt bekanta med oss där vi bodde.

– Jag trivdes så bra, vaknade full av energi varje dag. Jag slogs av tanken: tänk om jag skulle ha farit ut som ung, då skulle jag

Marianne besökte fadderbarnens skolor och granskade deras betyg. Hon erbjöd eleverna stödundervisning i engelska och matematik.

säkert ha stannat resten av mitt liv. Det var så givande att undervisa barnen och hjälpa personalen. Jag känner en stor tacksamhet över att ha fått hjälpa till.

MYCKET FÖR PENGARNA

Marianne hade med sig 500 euro som räckte en lång väg.

– En månadslön i Botswana kan vara 200 euro. Jag köpte mycket till de hjälpbehövande för mina pengar: matpaket, tvål- och tvättpulver. Någon behövde kläder och skor, så jag gav pengar. När uppköpen var gjorda kom personen tillbaka och visade kvittot, det var fint. På fastlagstisdagen bjöd vi personalen och barnen på pannkaka och sylt och till sist bjöd vi alla på glass.

Marianne visar mera bilder på glada barn och vuxna som fått nya plagg, leksaker och små smycken – detaljer som både givaren och mottagaren kommer ihåg länge.

När Marianne kom hem meddelade hennes flygbolag att hon fått ett nytt medlemskort.

– Med silverkortet får jag ha med mig två stycken bagageväskor på 23 kg var! Det kan ju bara betyda en sak: jag ska sticka mera sockor och ta med till Botswana nästa gång jag reser!

Marianne har haft regelbunden kontakt med personalen vid kyrkan sedan hon kom hem.

– Prästen i den lutherska församlingen har skickat bilder och hälsningar och bitt om råd. Jag har också haft videosamtal med barnen vid ett tillfälle. Jag har till och med tänkt att det skulle gå att ha lektioner den vägen.

Marianne är glad över att centret kommer att få nya volontärer på hösten.

– En socialarbetare och en barnträdgårdslärare från Finland har redan valts för uppdraget.

Men visst saknar Marianne ”sina barn”.

– När jag kom hem fick jag syn på ett bilduppslag i Lähetysanomat (Finska Missionssällskapets tidning). Jag tänkte: där är ju mina barn med Marja Alastalo! Jag blev så glad då jag såg dem igen.

Marianne hjälpte till att rekrytera personal två gånger. Både barnträdgårdspersonal och kassör till daghemmet och dagcentret. På bilden den nyvalde kassören Bethuel Mmloki och prästen Nkanga Mkabsio. FOTO PRIVAT

De fattigaste hemmen rymmer inga möbler.

Marianne Tast tillsammans med en av kyrkans kvinnogrupper.

Lek i sandlådan vid kyrkans daghem.

PROFIL

Marianne Tast, bosatt i Helsingfors, pensionerad lektor och överlärare i vårdvetenskap vid Arcada.

Arbetade som volontär vid Botswanas lutherska kyrkas daghem och dagcenter för hjälpbehövande barn januari-april 2017.

Skolan där alla får vara med

Morgonundervisning ute på skolgården. **FOTO** KIRSTI KIRJAVAINEN

Morgonen är sval i bergsområdet Mugu i Nepal. Skolbyggnaden i Mahakali saknar fönsterglas och klassrummen är rätt så kalla. Förmiddagens lektioner hålls därför utomhus i det varma solskenet.

Vi befinner oss vid den bästa och största statliga skolan i Mugu. Skolan har gott anseende och fungerar som modell för andra läroverk. Här går 500 elever. Många av dem har en svår skolväg. Barnen vandrar långa avstånd och balanserar på skrangliga broar för att komma fram över bergen. Många elever tillhör den lägsta kasten, daliterna, och får stöd av finländska faddrar.

Finska Missionssällskapet och Nepals Förenade Mission (United Mission to Nepal) har stött skolan i många år. Stödet har speciellt riktats till lärarnas fortbildning. Skolan har fått bättre möbler, läromedel och ett bibliotek.

Skolan har också fått en tilläggsbyggnad för döva elever. Teckenspråkläraren Hasa Devi Bishwakarma har hand om verksamheten. Devi är själv funktionshindrad och tillhör den lägsta kasten. Hon har utbildat sig med Finska Missionssällskapets stöd.

De hörselskadade eleverna undervisas tillsammans med de andra barnen. Skolan poängterar starkt att också flickor av lägre kast har rätt att gå i skola. Undervisningsmetoderna är barnvänliga och atmosfären positiv. Lärarna stöder eleverna istället för att straffa dem.

Finska Missionssällskapet har länge arbetat för att förändra attityderna till döva i Nepal. Tack vare det långsiktiga arbetet har de dövas situation förbättrats väsentligt och staten ser numera till att döva barn får specialundervisning i hela landet.

Nödhjälp till Nepal

Finska Missionssällskapet beviljar 95 000 euro för att hjälpa dem som drabbats av översvämningarna i Nepal. Pengarna når fram via ACT och de kyrkliga samarbetspartnerna i landet. Regnen, som är de kraftigaste på 15 år, har förorsakat stora skador främst i landets södra delar där terrängen är låg. Du kan delta i katastrofinsamlingen för Nepal, genom att göra en inbetalning till Danske Bank FI60 8179 9710 0312 86, skriv HJÄLP i meddelanderutan.

Fråga oss kvinnor!

Den syrisk fredaktivisten Eva Zidan hjälper kvinnor att verka för fred och försoning. "Kvinnorna utgör just nu majoriteten av befolkningen i Syrien. Männen har flytt eller är upptagna av kriget, medan kvinnorna arbetar och bär landet. Tyvärr saknar de utbildning och möjligheter att påverka och delta i fredsarbete – så var det redan innan kriget", säger Zidan, som arbetar vid medborgarorganisationen COSV med stöd av Finska Missionssällskapet. Syriens kvinnor behöver utbildning och stöd för att kunna påverka utvecklingen och bygga upp landet igen.

– Alla kvinnor lider i Syrien. Vi är mödrar, fruar, döttrar och systrar. Vi har alla förlorat någon. Alla har upplevt smärtan och rädslan som kriget fört med sig. Kvinnorna kan enas på gräsrotsnivå och jobba för att ena stridande folk.

Eva Zidan deltog i fredskonferensen National Dialogues 4-5 april 2017 i Helsingfors. **Foto:** Joanna Lindén-Montes

Poliser lär sig stoppa människohandel

Människohandel och sexuellt utnyttjande är ett stort problem i Kambodja och hela Mekong-regionen. Fattigdom, okunskap och förhoppningar om ett bättre liv är några av orsakerna till att fattiga flickor och kvinnor faller offer för människohandel. De lockas med löften om arbetsmöjligheter, men säljs till prostitution, slavarbete på fiskefartyg och fabriker eller för att jobba som hembiträden utan lön i rika familjer.

Chab Dai är ett kristet nätverk som jobbar mot människohandel med Finska Missions-sällskapets stöd. Nätverket utbildar bland annat poliser och statliga tjänstemän. När de som fallit offer för människohandel tar kontakt med polisen, vet polisen vanligen inte vad de ska göra och har ingen aning om hur de ska bemöta offren. Tack vare utbildning kan offren få bättre bemötande, skydd och vård.

Cirka en tredjedel av dem som får hjälp via Chab Dai har råkat ut för tvångsäktenskap, en tredjedel har drabbats av våldtäkt och resten är offer för människohandel.

Två poliser som deltagit i Chab Dais utbildning. FOTO TAPANI HAAPALA

Funktionshindrade i Dessie får hjälp

I Etiopien är funktionshindrades ställning svag och föreställningar om att ett funktionshinder är ett straff för föräldrarnas synder lever ännu kvar. Många föräldrar drar sig för att berätta att de har ett funktionshindrat barn. Finska Missions-sällskapet hjälper funktionshindrade barn i städerna Dessie och Kombolcha i norra Etiopien.

Verksamheten startade år 2012 och har gett goda resultat. Under år 2016 gjordes 1 350 hembesök till familjer med funktionshindrade barn. Fem blinda barn fick lära sig punktskrift och 20 föräldrar till döva barn fick lära sig teckenspråk för att kunna kommunicera med sina barn. Skoluniformer och skolmaterial delades ut till 150 funktionshindrade barn. I projektet ingick också radioprogram för att sprida kunskap om funktionshinder. Sammanlagt 30 funktionshindrade och deras vårdnadshavare fick företagartutbildning. Efter utbildningen fick deltagarna 200 euro i startpeng för att kunna starta upp egna småföretag.

Workiye Alemu har fått startpeng för en symaskin. FOTO TIMO AHLBERG

Telefonkampanj ger nya faddrar

Finska Missions-sällskapet fick 84 nya faddrar för hjälpbehövande barn i Mauretaniens och Etiopiens tack vare en telefonkampanj som genomfördes år 2016.

– Många har varit intresserade av att bli fadder. Det är fint när behovet av hjälp och viljan att hjälpa möts. Varje fadder gör en så stor skillnad, säger Frida Westerling som var en av dem som jobbade med telefonkampanjen.

Telefonkampanjen fortsätter denna höst.

”Våra drömmar har börjat förverkligas”

När kvinnorna i den muslimska byn Raniyapur i Nepal anslöt sig till en kvinnogrupp öppnades många dörrar som tidigare var stängda för dem. De har fått komma till tals ifråga om samhällsutvecklingen och de har övat sig i rollen som fredsbyggare.

DELTA I UTJÄMNINGEN!

Gör en inbetalning till:
FI3880001400161130
Skriv **UT2017** i meddelandefönstret.

Eller sänd ett textmeddelande:
Utjämning5 (5 €) eller
Utjämning10 (10 €)
till numret **16155**.

Trettiosjuåriga Meena Khans och hennes medsysstrars liv förändrades då de anställda vid Finska Missionssällskapets nepalesiska partnerorganisation uppmuntrade dem att starta kvinnogrupper. Tidigare gick kvinnorna aldrig hemifrån och de hade inte lov att träffa människor utanför hemmet. Det var också förbjudet för dem att samtala med män.

I grupperna träffas nu kvinnorna regelbundet och får utbildning i allt från konflikthantering till hur man lagar hälsosam mat. Kvinnorna har också sin egen spar- och lånegrupp.

Kvinnogrupperna har blivit byarnas fredsmäklare. ”En gång mäklade vi fred mellan två svägerskor, som var ovänner. Efter det har deras relation förbättrats och

de strider inte längre som de gjorde förr”, säger Meena.

”När kvinnorna märker att en konflikt ligger i luften, försöker de förhindra att den bryter ut.” Samarbetet mellan kvinnorna har också, enligt Meena, reducerat konflikterna mellan de olika religiösa grupperna.

”Förr diskriminerade vi varandra. I gruppen har vi fått utbildning och nu har vårt sätt att tänka förändrats. Vi förstår att alla är likvärdiga oberoende av religion och kultur. Hinduer och muslimer respekterar varandra och vi deltar i varandras fester och sammankomster.”

SJÄLVFÖRTROENDET HAR VUXIT

Nashirul Nisha, 23 år, har gått i gymnasiet. När fredsprojektet startade i hennes hemby

Raniyapur, blev hon intresserad att gå med. Under sin skoltid hade Nashirul fått en två månader lång sömnadsutbildning och nu fick hon lära ut sina färdigheter åt 16 kvinnor. När kursen var slut bildade de en grupp för att skaffa inkomster. De ställer upp för varandra när hjälp behövs. Medlemmarna i gruppen sätter varje månad undan en slant. Nu förtjänar kvinnorna pengar på att sy kläder åt byborna. De har också förtjänat pengar på att föda upp och sälja getter.

Nashirul berättar att hennes självförtroende har vuxit. ”Förr var jag blyg att tala inför en större grupp. Jag kände inte heller så många människor i vår by. I gruppen tar vi upp vitt skilda ämnen, vi kan tala om våra personliga problem lika väl som om

lantbruket. Viktigast är att förstå att vi inte ska öda bort vår tid, utan använda den på ett nyttigt sätt.”

”Här i vårt samhälle förhåller man sig positivt till vår fredsmäklarverksamhet. Tidigare stred man mycket i våra familjer och i vår by, ibland om alldeles obetydliga småsaker. Det här har nu minskat betydligt. När en konflikt uppstår diskuterar vi problemet i gruppen och gör något åt saken. Förr talade man inte alls om konflikterna med varandra.”

”Kvinnorna var tidigare analfabeter, men vi startade en läskunnighetsklass och nu kan deltagarna till exempel skriva sina namn. Barnen får börja skolan redan som 3-4-åringar. Våra gruppmedlemmar förstår att flickor och pojkar ska behandlas jämbördigt.”

”DE LYSSNADE INTE TILL VÅR RÖST”

”Vi kvinnor blir inte uppskattade i våra hem, fast vi jobbar och sliter dagarna i ända”, berättar 45-åriga Samsul Pathani.

”Om svärmor inte var nöjd när arbetet var gjort, skällde hon ut svärdottern. Jag måste sköta om alla familjemedlemmar, och om de inte var nöjda, fick jag skulden”, berättar Samsul. ”Många andra kvinnor var i samma situation. Man lyssnade inte till oss och vi led i det tysta.”

Fyra medlemmar från kvinnogruppen Jana Jagara Samaj besökte regelbundet byn, men Samsuls familj lät henne inte träffa dem. En gång när ingen annan var hemma, stoppade Samsul besökarna och frågade vad de gjorde. De berättade att de höll på att reda ut kvinnornas situation i byn. De sa också att kvinnorna skulle kunna lära sig mycket nyttigt genom att dela informationen i grupp.

Samsul ville gå med i gruppen.

”Min man gillade inte att jag hade varit i kontakt med människorna som besökte byn. Jag berättade åt honom att allt det jag lärde mig skulle bli till nytta för våra barn. Min man lät sig inte övertygas, men jag sa att jag i vilket fall som helst tänkte delta i mötena.”

FREDEN BÖRJAR I DEN NÄRMASTE KRETSEN

”Jag har fått information om kvinnors rättigheter, lagar och näringslära. Jag har lärt mig att fredsbyggande måste börja i den egna familjen och den egna omgivningen. Undvik stridigheter, gå in för att samarbeta och hjälp dem som har det svårt.” Samsul har också fått ett lån och börjat spara litet.

Utmaningar har det minsann funnits för kvinnorna. Tidigare var till exempel männen inte villiga att registrera äktenskapen och barnen som föddes. Detta har kvinnogruppen rått bot på och numera sköts registreringarna.

Samsul ger också andra exempel på vad gruppen fått till stånd: ”Till att börja med gjorde vi hembesök för att sprida information. Senare har vi planterat träd, genomfört en städkampanj och ordnat en penninginsamling för att få en lärare till skolan, byggt en väg och spridit kunskap om livmoderframfall. Förut fick inte de fattiga, särskilt inte kvinnorna, delta i byns aktiviteter och i beslutfattandet. När vi försökte gå med, hånade männen oss och körde bort oss. Kvinnorna och de som hörde till någon annan kast diskriminerades. Då vi började samlas i grupper och delta i olika samhällsaktiviteter, insåg männen att alla är jämbördiga.”

”Vi har alltid drömt om att kvinnornas ställning i samhället skulle förbättras. Våra drömmar håller nu på

att bli verklighet. Nu är det straffbart att diskriminera någon på grund av kast, kön eller ekonomisk ställning.”

KONFLIKTLÖSNING HEMMA OCH I BYN

”Tidigare fick vi kvinnor inte röra oss utanför hemmet. Mina familjemedlemmar tyckte att jag sysslade med någonting som var orätt. Vi stred ofta”, säger Sakila Sai, 36 år.

”Numera får jag delta i gruppen och i olika evenemang på orten. Förr hade jag ingen kunskap om vilken näring barnen behöver eller om grönsaksodling. Nu har jag fått undervisning om de här sakerna. Jag har också lärt mig föda upp getter och sköta kor.”

”Min familj hade tidigare ingen särskild inkomstkälla. Nu förtjänar jag pengar på att sälja grönsaker och getter. För pengarna har jag kunnat sätta mina barn i skolan.”

”Jag har också lärt mig mycket om fredsmäklings och försoningsarbete. Vi kvinnor försöker medla i de konflikter som förekommer omkring oss. När det är stridigheter i en familj, försöker vi få familjemedlemmarna att reda ut orsakerna. Vi får ofta frågan vem vi egentligen tror vi är, då vi blandar oss i någonting. Många vill inte alls förstå våra synpunkter. Ibland blir situationen så svår att vi får lov att dra oss tillbaka och någon annan får ta över medlingen.”

”Samtalen i gruppen har varit till stor hjälp och jag har lärt mig att analysera olika situationer. Vi kvinnor som är med i gruppen hör till olika kaster, men vi förstår varandra bra.”

Foto: Prajwaal Maharjan

Texten sammanställdes av Lähetysnanomats redaktion.

Översättning: Ulla Holmberg

EN LITEN BY RYMMER STORT HOPP

Finska Missionssällskapet har i fem års tid stött fredsarbetet i den muslimska byn Raniyapur med organisationen Sasthagat Bikat Sanjat som samarbetspartner. Byn med 8 000 invånare ligger i den västra delen av Nepal nära Nepalgunjia, som hör till de största städerna i landet.

Inom ramen för projektet har kvinnorna startat 11 grupper. Alla som vill får vara med. Avsikten med grupperna är att sprida information och att diskutera bland annat samhällsproblem, kvinnors rättigheter och hälsofrågor. Man samlas i allmänhet en gång i månaden. Grupperna sparar också pengar för att kunna göra större köp.

”Det finns inga
snabba lösningar”

Elli Flén är Utjämningsambassadör för Finska Missionssällskapet den här hösten. Hon har tidigare arbetat som fredsbevarare och poängterar hur viktigt det är att kvinnorna deltar i det långsiktiga arbetet för hållbar fred.

TEXT OCH FOTO: JOANNA LINDÉN-MONTES

Årets Utjämningskampanj hjälper kvinnor i konfliktområden. Utjämningsen kulminerar på höstdagjämningen den 22 september.

Kvinnor och barn lider mest i konflikter. I en krigssituation får soldater mat, kläder, skyddsutrustning och sjukvård organiserat genom den militära styrkan, medan civila oftast tvingas klara sig så gott det går. Kvinnor och barn lider först av kollapsad infrastruktur och många gånger är de utsatta för speciella hot, till exempel sexuellt våld. Ändå får kvinnor sällan delta i fredsbyggande eller beslutsfattande i konflikt-drabbade samhällen.

– Det krävs utbildning från tidiga år för att kvinnor ska våga göra sina röster hörda. Kvinnorna i många utvecklingsländer begränsas ofta till hemmen och får inte delta i beslutsfattandet. De behöver först och främst utbildning för att kunna försvara sina rättigheter, göra motstånd mot familjevåld, höja sina egna röster och ta makt över sina kroppar. Vägen till detta är lång. Vi måste börja med att undervisa de små och ge barnen människovärde, säger Elli Flén.

DIALOG KRÄVER UTBILDNING OCH MOD

Finska Missionssällskapet hjälper kvinnor att få utbildning, skapa nätverk och bli ekonomiskt självständiga. Steg för steg stärks kvinnornas roll i samhället. Samtidigt stöds deras deltagande i fredsarbete.

– Det är viktigt att känna till den lokala kulturen då man ger sig in i arbetet. Jag har varit med i situationer där en kvinna utan erfarenhet satts vid ett förhandlingsbord med höga förvänt-

ningar – främst för att internationella aktörer kräver att kvinnor ska vara med. Tanken är god och rätt, men det kan gå så fel. Hur ska hon, som varken fått utbildning, kan läsa eller har någon självkänsla, klara det? Man plockar inte bara ut en kvinna från en bergsby och för henne till ett förhandlingsbord! Kvinnan blir skräckslagen i en sådan situation. Man måste gå varsamt fram. Det behövs kvinnoätverk, utbildade taleskvinnor och att man jobbar med attityder för att det ska lyckas. Man måste ta tid på sig, besöka kvinnorna i deras hemmiljöer där de är trygga och sedan orka vänta på svar och lyssna. I många kulturer är det också avgörande att man lyckas hitta en kvinnlig tolk.

Flén vet att fredsarbete och konfliktlösning varierar mycket beroende på var vi befinner oss i världen.

– I fattiga krigsdrabbade länder börjar kvinnor ofta etablera sina röster i bildade och välbärgade kretsar där flickorna fått gå i skola och utbildat sig. Det handlar långt om uppfostran. En kvinna som fått höra att hon har ett egenvärde vågar ha en åsikt.

VAD TILLFÖR EN KVINNA I FREDSFÖRHANDLINGAR?

– För det första tillför hon inget om hon bara är med för att fylla en kvot. En rädd kvinna kan heller inte höja sin röst. Men om hon är trygg och säker på att hon inte får stryk efteråt då kan hon tillföra mycket.

KVINNORNA VAKAR ÖVER NATURRESURSERNA

– I många länder har kvinnorna koll på vardagslivet och de grundläggande behoven, som vatten och mat. De vet var

vattnet ska hämtas, hur man kommer till åkrarna, vad som krävs för en trygg skolväg för barnen och vilken hälsovård som behövs. Då gränser ska dras är det här viktiga saker och kvinnor prioriterar ofta de mänskliga frågorna och ser till att vardagen fungerar. Om kvinnorna inte tas med i fredsprocesserna riskerar överenskommelserna falla på grund av praktiska orsaker.

Om kvinnor inte deltar i fredsprocesserna, finns det stor risk att frågor som berör speciellt kvinnor uteblir från diskussionerna. Till dessa frågor hör bland annat sexuellt våld mot kvinnor och barn, något som blir allt vanligare i dagens konflikter.

– Organiserade våldtakter och andra sexbrott används systematiskt för att sprida skräck, trauma, sjukdomar och oönskade graviditeter och på så sätt demoralisera motståndaren. Sexuellt våld är ett krigsbrott och ett grymt brott mot mänskliga rättigheter som ödelägger hela familjer för generationer framåt. Det är chockerande hur ofta sexuella brott ändå ignoreras vid förhandlingsborden.

DET KRISTNA BUDSKAPET STÖDER FRED

Flén säger att det finns stor kraft i det kristna budskapet om förlåtelse.

– Efter ett krig kan man kanske inte kräva fullständig förlåtelse, ofta har för mycket otäckt hänt. Jag tänker mer att förlåtelse är att klara av att avstå från hämnd. Det finns många kulturer som bygger på en stark uppfattning om heder och ära, och här tycker jag vi kristna lite modigare kunde lyfta fram vårt synsätt att hämnd inte lönar sig. – Förlåtelse är bara möjligt efter att offren fått upprättelse. En kvinna måste

få veta vem som dödat hennes man för att kunna gå vidare. Har hon blivit våldtagen, måste hon få se gärningsmannen få skulden, inte hon själv som det ofta är idag. Det internationella samfundet måste satsa mera på krigstribunaler, öppna massgravar och fastställa vem som stått bakom brotten. Utan fakta fortsätter folk att beskylla varandra och kan inte gå vidare i fredsprocesserna. Man lever i fasa och målar upp skräckbilder medan de som begått de värsta krigsbrotten går fria.

LÖNAR SIG FREDARBETE?

– För varje dag som vi inte gör något har en dag gått förlorad. Varje förlorad dag är en förlorad skoldag för ett barn. Idag har vi hela generationer av barn som missat skolgången i konfliktländer. De är svårt traumatiserade. Även om vi bara skulle lyckas utbilda en procent av världens hjälpbehövande är det något. Effekterna sprider sig som ringar på vattnet. De kvinnor som fått utbildning går samman och gör stor skillnad. Ju bättre utbildning människor får, desto mer sannolikt är det att freden består. Ibland kan det verka som utvecklingen går långsamt fram. Men om vi inte gör något, går utvecklingen bakåt istället!

Flén säger att det internationella samfundet har dåligt tålamod.

– Vi får inte ge upp för tidigt. Det finns inga snabba lösningar i varken konflikt-hantering eller biståndsarbete. Det tar generationer att återuppbygga ett land och det måste få ta tid att läka ett traumatiserat folk. Därför måste vi orka hålla på – donera pengar och engagera oss i fredsarbete på olika sätt.

MISSIONÄRER INSPIRERADE

Elli Fléns intresse för en internationell

karriär väcktes tidigt.

– Då jag var fem eller sex år hörde jag en missionär som varit i Kenya berätta om sina erfarenheter i söndagsskolan i Mun-sala. Jag tror att gnistan tändes då.

Elli säger att många finländare kommit i kontakt med olika kulturer och länder för första gången genom missionsarbetet.

– Det är viktigt att lära sig om vardagen och livet i andra länder och vidga sina vyer tidigt.

KVINNORÖRELSER BEHÖVS

Marthaförbundet är ett exempel på en kvinnorörelse som Elli gärna skulle vilja exportera.

– Lite förenklat kan man säga att i konfliktområden är det kvinnorna som får vardagliga saker att fungera medan männen är arga. Om kvinnor från olika folkgrupper kan träffas på neutrala platser för att dela kunskap om hur de ska få maten att räckta till, få sina hushåll att fungera och barnen att hållas friska, så kan det vara första steget mot fred. I Kosovo såg jag hur kvinnor från olika etniska grupper trots sina äkta mäns protester och träffades för att byta kakrecept. Banalt kanske någon tycker, men det var på riktigt de första stegen mot lugn och ro i den byn.

– Kvinnorörelser är avgörande för att de ger kvinnorna en röst. Organiserade kvinnoföreningar lär kvinnor mötesteknik, hur organisationer fungerar och hur man debatterar. Den som är engagerad i en lokal kvinnoorganisation har en mycket bra grund för att sedan kunna delta i freds-förhandlingar och politiska beslutsprocesser.

VÅRT ANSVAR ATT HJÄLPA

– I dagens globala värld kommer ingen undan sitt ansvar för världsläget. Den som inte är altruistiskt lagd kan åtminstone

tänka att den hjälper för att förebygga att fler människor tvingas på flykt till Europa. Det går alltså att hjälpa även om man tänker självviskt. Om vi minskar antalet konflikter minskar risken för radikaliser-ing, terrorism och människohandel. I konfliktzoner frodas brottsliga aktiviteter och kriminella härjar fritt.

Flén säger att vi måste försöka tänka oss in i våra medmänniskors vardag i krigsdrabbade länder.

– Hur skulle vi reagera om vi förlorade allt? Det är en bra fråga att ställa sig, något vi finländare borde bli bättre på.

BESTÄLL EN FÖRELÄSNING

Elli Flén har lovat ställa upp och berätta om fredsarbete i praktiken. Hon nås på contact@elliflen.com. Elli ställer upp i den mån hennes kalender tillåter. Vid besök betalar församlingen hennes kilometerersättning eller resekostnader.

Elli Flén

Kommunikationskonsult, bosatt i Monäs, Nykarleby.

Fredsbevarare i Afghanistan 2007 och i Kosovo 2004-2005.

Tidigare specialmedarbetare för Finlands försvarsminister, presschef på OSSE i Kosovo, informatör på Huvudstaben.

Har arbetat som journalist på Vasabladet och på Yle.

Numera ordförande i stadsfullmäktige i Nykarleby.

UTJÄMNINGEN 2017

Ge kvinnorna en chans – det gynnar freden

Finska Missionssällskapet arbetar för att kvinnor skall få en starkare roll i fredsprocesser i olika länder.

Sannolikheten för hållbar fred ökar med 35 procent om kvinnor deltar i freds-förhandlingarna.

Kvinnor vet hur det är att leva mitt i konflikter. Det är ofta de som lider mest. Kvinnorna är också med då de första stegen mot fred tas. Ändå är de sällan med i själva beslutsfattandet. Färre än 10 procent av freds-förhandlingarna är kvinnor.

Hjälp kvinnorna bli delaktiga! Vi ger dem utbildning så att de kan vara med och skapa fred och försoning i världen.

www.utjamning.fi

Engagemang i vardagen

Mission är något som alla i församlingen, på sätt eller annat, kan vara med och stöda. Kyrkans internationella arbete kan lyftas fram på många olika sätt, så att olika åldersgrupper kan delta. Här har vi samlat några idéer från olika håll i stiftet.

KYRKLÄTTSKOLORNA FÅR BESÖK

I april fick skolorna i Kyrklätt missionsbesök då Mia Westerling besökte skolorna och berättade om missionsarbetet i Nepal. Kyrklättsbon Rune Lith hade på förhand kontaktat skolorna, bokat tider och följde sedan med på skolbesöken som chaufför åt Mia.

– I drygt 20 år har vi besökt skolorna nästan varje år, berättar Rune. Lärarna har redan blivit vana vid att vi kommer och de är positivt inställda till våra besök. Tidningen Mission kommer också till alla skolorna i Kyrklätt. Våren brukar fungera bäst för besök eftersom det då passar in med olika skolämnena att prata om andra länder. Efter besöket brukar lärarna diskutera igenom med eleverna vad man fått lära sig under missionslektionen. Lärarna brukar ge oss mycket positiv feedback.

TEXT: Britt-Helen Lindman

MISSION FÖR SKRIFTSKOLELEVER I LOJO

Skriftskolungdomarna i Lojo bekantade sig under en lördag i våras med församlingens diakoni, musik- och missionsverksamhet. En del av missionslektionen gick ut på att de själva fick tillverka änglar till försäljning till förmån för församlingens missionsprojekt utomlands. Resultatet blev bra och ungdomarna fick uppleva att de också kan bidra på sitt sätt. Mission är teamwork, att man tillsammans gör något för andras bästa är guld värt.

TEXT: Mia Westerling

SÖNDAGSFRUKOST I NEDERVETIL

I Nedervetil har man kommit på ett genialt sätt att kombinera nytta och nöje. Ett par söndagar i terminen dukar man upp ett dignande frukostbord i församlingshemmet. Serveringen består av allt från gröt och flingor till delikata pålägg. Nyttan är att inte behöva fixa till frukosten hemma och att komma i tid till gudstjänsten och söndagsskolan. Nöjet är att få äta festligt tillsammans med andra. Gemenskapen kring frukostbordet är något som församlingsborna verkligen uppskattar, vilket också var syftet med frukosten. Umgänget över åldersgränserna gynnar alla. Frukosten har slagit igenom och lockar i medeltal sjuttio personer i alla åldrar, speciellt barnfamiljer.

En annan nytta med frukosten är att intäkterna går till församlingens missionsarbete. Församlingen stöder Finska Missionssällskapets arbete i Senegal och Nepal. Det hela började för ca två år sedan och allt sker på frivillig basis. Roligt med nytänk!

TEXT: Mia Westerling

ÖSTERBOTTNISKA FÖRSAMLINGAR PLANTERAR TRÄD I TANZANIA

Ebba-Stina Beukelman, barnledare i Solf församling, berättar att församlingens barngrupper i maj planterade fyra symboliska äppelträd vid församlingens reformationsfest. ”Föräldrarna fick samtidigt donera pengar till Finska Missionssällskapets trädplanteringsprojekt i Tanzania.”

Beukelman berättade om satsningen vid missionsfesten och de finlandssvenska ekumeniska kyrkodagarna i Åbo i maj. Ledande biskop Fredrick Shoo från evangelisk-lutherska kyrkan i Tanzania, som deltog i kyrkodagarna, lovade att trädplantorna kommer att vattnas ordentligt.

”Skolelever kommer att ta hand om dem. Så mycket som 85 procent av trädplantorna överlever. Myndigheterna i Tanzania är förvånade över att det gått så bra. Landets president besökte oss för att se hur vi ordnat med bevattningen.”

Utöver Solf församling har också till exempel församlingsrådet i Vasa svenska församling beslutat stöda Finska Missionssällskapets trädplanteringsprojekt i Tanzania.

Församlingsrådets medlem Siv-Britt Höglund fick en taltur i radio Vega Österbotten. Hon berättade om trädplanteringskampanjen och passade samtidigt på att utmana andra församlingar och företag i Vasa att bidra till trädplanteringen.

Finska Missionssällskapet driver med anledning av reformationsmärkeår 2017 en trädplanteringskampanj där församlingarna utmanas att plantera träd i Kishapu-området i Tanzania, där torkan är ett stort problem. Genom trädplantering binds växthusgaser och risken för erosion minskar. Träden skyddar vattenkällor och skapar nya utkomstmöjligheter för den fattiga befolkningen. Evangelisk-lutherska kyrkan i Tanzania har planterat 3,1 miljoner träd kring Kilimanjaro de senaste 11 åren.

TEXT: Joanna Lindén-Montes

Söndagsfrukost i Nedervetil. Från vänster Marianne Brännkärr, Bodil Dalhem och Nina Plogman. FOTO MIA WESTERLING

Trädplantering i Solf. FOTO EBBA-STINA BEUKELMAN

Nådens år

Detta år har stor betydelse för den västliga kristendomen, Finland, Finska Missionssällskapet och mig.

Det har gått 500 år sedan reformationens början. Budskapet om nåden är fortfarande aktuellt. Människan får inte underkastas någon som helst form av trældom. Hon måste vara fri för att kunna älska och tjäna andra. Syndens makt är stor, men nådens mycket större i alla omständigheter.

För 160 år sedan förbereddes ett viktigt brev till Finlands dåvarande senat. Brevet skulle skickas vidare till den ryska kejsaren Alexander II. Det gällde en begäran om att Finlands evangelisk-lutherska kyrka skulle få grunda en missionsorganisation för att kyrkan skulle kunna ta del i den stora uppgift som Jesus Kristus hade gett sina efterföljare. Finlands kyrka borde få vara som alla andra kyrkor i världen. Kejsaren ställde sig positivt och fattade beslutet i St. Petersburg på svenska, som dåför tiden var Finlands officiella språk i administrationen.

Genom Finska Missionssällskapets arbete i Sydvästafrika representerades Finland för första gången officiellt utomlands. Som en följd har Missionssällskapet haft en naturlig förbindelse till statens utrikesärenden och sällskapets arbete blev sedermera modell för statens eget utvecklingssamarbete. Finska Missionssällskapet är en viktig del av det självständiga Finlands hundraåriga historia.

Nobelpristagaren president Ahtisaari har ofta i offentliga tal berättat hur viktig missionärerna i Namibia var för hans arbete. Som en del av firandet av reformationens märkesår hölls Lutheriska Världsförbundets generalförsamling i Windhoek, Namibia. I sitt tal till generalförsamlingen betonade Namibias president nådens betydelse för samhällets liv. Jag var glad att få representera Finska Missionssällskapet tillsammans med många andra medarbetare vid festligheterna.

Min egen tjänst vid Finska Missionssällskapet tar slut denna höst då jag går i pension. Dessa 16 år har för mig varit en pilgrimsfärd i nådens tecken. Mitt liv har uppfyllts av stor glädje då jag sett hur evangeliets budskap når människor och förvandlar enskilda liv och hela samhällen. Överallt i världen har jag mött glada och tacksamma människor. De har tackat våra medarbetare och alla som har understött vårt arbete för att vi har vandrat vid deras sida i olyckor, krig och fattigdom. De uppskattar det faktum att vi tjänat dem med det Gud har givit oss. Guds kärlek har öppnat upp ett nytt liv för oss alla, ett liv i nåd och hopp genom Jesus Kristus, vår Herre.

Seppo Rissanen

Finska Missionssällskapets verksamhetsledare

TD Seppo Rissanen går i pension 1.11.2017. Han genomförde sin sista arbetsdag vid Missionssällskapet den 10 augusti. Samtidigt startade rekryteringen av en ny verksamhetsledare.

NYA KONTORSUTRYMMEN NÄSTA ÅR

Finska Missionssällskapets kontor flyttar i mars-april 2018. Den nya adressen blir Magistratsporten 2a i västra Böle. De nya kontorsutrymmena finns belägna på samma våning och uppfyller alla nutida behov för kontorsarbete. Valet av plats påverkades av de goda trafikförbindelserna och kostnadseffektiviteten. Missionskyrkan på Observatoriegatan i Helsingfors förblir i Finska Missionssällskapets ägo. Organisationen kommer också i fortsättningen att ordna olika evenemang där. Den övriga fastigheten på Observatoriegatan säljs eftersom en renovering för att möta nutida kontorsbehov skulle ha bundit upp för mycket resurser från Finska Missionssällskapets grundverksamhet.

KOMMANDE EVENEMANG

30.9: Lokala förmågor goes mission, Liljendal.

5–7.10: Keswick-möten i Missionskyrkan, Observatoriegatan 18, Helsingfors. Alla möten börjar kl. 18.

21.10: Global aktion på Observatoriegatan 18 i Helsingfors. "En värld full av plast". Brunch och föredrag om plastens inverkan på oss och vår värld. Tillsammans lagar vi fruktpåsar av tyg att använda istället för affärernas plastpåsar.

4.11: Missionsworkshop på Höstdagarna i Toijala med André Ravall. Arr. Förbundet Kristen Skolungdom (FKS). Se hostdagarna.fi för mera info.

7.12: De vackraste julsångerna kl. 18, Missionskyrkan, Observatoriegatan 18, Helsingfors.

Församlingsbesök

20.9: "Hopp och tro i Nepal" med Mia Westerling, kl. 14 på Mariagården, Liljendals pensionärer.

24.9: Raseborgs prosteris missionsdag i Pojo, kl. 12 högmässa, kl. 13.30 lunch, kl. 14 "Hopp och tro i Nepal" med Mia Westerling.

26.9: "Vad är hem? Att växa upp som missionärsbarn." Charlotte Steffansson besöker Tisdagsklubben i Grankulla, kl. 13.30, Grankulla kyrkas övre sal.

27.9: Café Orchidé – öppet hus för daglediga och seniorer, kl. 13 i Aurelia, Åbo svenska församling. "Hopp och tro i Nepal" med Mia Westerling.

3.10: Nepalkväll i Sunds församlingshem. "Hopp och tro i Nepal" med Mia Westerling.

5.10: Lunchmässa kl. 11.30 i S:t Görans kyrka, kl. 12 torsdagslunch i Mariehamns församlingshem med föredrag av Mia Westerling "Kristna aktörer i kamp mot våld mot kvinnor i Nepal".

7.10: Missionsafton kl. 18 i församlingshemmet i Vasa. Christina och Andrey Heikkilä berättar om missionsarbetet i Ryssland och Estland. Evenemanget är en del av Vasa svenska församlings missionshelg.

9-15.10: Mia Westerling besöker Korsholms svenska församling (se församlingens hemsida för programmet i sin helhet korsholmssvenskaforsamling.fi).

18.10: Ekenäsnejdens svenska församling, lunch kl. 12, varefter Mia Westerling berättar senaste nytt från missionsarbetet i Nepal.

23.10: Missionsbingo i Ingå kl. 15-19. Glimtar från arbetet i Nepal med Maria Westerling.

25.10: Lunch för daglediga kl. 12 i Esse församling. Christina och Andrey Heikkilä medverkar.

25.10: Missionskväll i S:t Martins kapell/Myrbacka kyrka, Vanda svenska församling, kl. 18. Mia Westerling talar om "Kvinnors roll i fredsarbetet".

29.10: Högmässa i Sibbo kyrka kl. 12 med efterföljande missionslunch. Mia Westerling talar om "Kristna aktörer i kamp mot sociala orättvisor. Om påverkansarbete i Nepal."

19.11: Gudstjänst kl. 10 med missionsmöte i Nykarleby församling. Christina och Andrey Heikkilä medverkar.

KONTAKTA OSS GÄRNA!

Om församlingar, skolor, skriftskolor eller andra grupper vill ha besök, kontakta **Charlotte Steffansson, 020 7127 282, charlotte.steffansson@finskamissionsallskapet.fi**

Om du vill börja understöda oss, har frågor om konto- och referensnumror, vill höja ditt månadsunderstöd m.m., ring understödskoordinator **Britt-Helen Lindman, 020 7127 266, britt-helen.lindman@finskamissionsallskapet.fi**

FINSKA MISSIONSSÄLLSKAPETS KONTONUMMER

Gåvor från privatpersoner:

IBAN: FI38 8000 1400 1611 30
BIC: DABAFIHH
Ålandsbanken FI49 6601 0001 0970 21

Testamenten

Tarja Larmasuo, tfn 020-7127 204

Församlingarnas kollekt m.m.

IBAN: FI25 8000 1600 0607 10
BIC: DABAFIHH

Frivilliga bidrag till tidningen Mission

IBAN: FI25 8000 1600 0607 10
BIC: DABAFIHH
referensnummer 450 000 00023

Maja Haikolas minnesfond

skriv MAJA i meddelanderutan
IBAN: FI38 8000 1400 1611 30
BIC: DABAFIHH

Födelsedags- eller minneskonton

Britt-Helen Lindman,
tfn 020-7127 266

GÄSTVÄNLIGHETENS GÅVA

– Vi såg nog vad som hände, sa kvinnorna på gatan. Vi följde med och sa till varandra: vi griper in om det behövs.

För några år sen, när jag gick på gatan i vårt hemkvarter i Dakar, började en man samtala med mig.

– Vad roligt att ses igen, det var länge sen! Jag kände inte igen honom, det var inte alltid lätt att känna igen gamla vänner. Han frågade, var någonstans var det nu vi sågs senast? Jag gick i fällan och svarade tveksamt, kanske i Fatick. Ja, där var det ju! utropade han triumferande. Nu går vi och tar ett glas tillsammans då vi återhittat varandra.

I mitt minne fanns inte något som påminde om att denna man var en vän eller bekant sedan tidigare. Jag hade råkat ut för en lurendrejare. Utan att jag visste om det vakade kvinnorna vid grönsaksstånden över mig och följde på avstånd med vad som hände.

– Vi hade absolut kommit till din hjälp, men vi såg att du klarade av att bli av honom utan att du blev bestulen.

Muslimska kvinnors omsorg om en kristen medsystem som rörde sig i deras kvarter. Jag var främling på deras gata, skiljde ur på grund av hudfärg, språk och klädsel. Ändå fann vi varandra och delade vardagens små händelser med varandra. Ingen sade någonsin, åk hem till ditt eget land där du kan språket, där du kan uppföra dig som det krävs. De visade den främmande kvinnan gästvänlighet, även om vår mötesplats oftast var en dammig gata i en afrikansk storstad.

Gästvänlighet möter oss redan i Bibelns första bok, där vi kan läsa om hur Abraham bad främlingarna stanna i hans hus, erbjöd sig att tvätta deras fötter och ge dem att dricka och äta. Var gästfria mot varandra, utan att knota, uppmanar oss Paulus i första Petrusbrevet. Han fortsätter och skriver, tjäna varandra, var och en med den nådegåva han fått. De muslimska kvinnorna på gatan i Dakar hade knappast läst om detta i Bibeln. Det kan hända de inte ens kunde läsa.

I Guds mission finns många olika upp-

gifter. Att visa gästvänlighet där vi lever och verkar är att öppna dörren för kärlekens Herre. Hemma i Finland är det livsviktigt att i dessa tider visa gästvänlighet och öppna våra dörrar. Vi behöver gästfrihetens välsignelse över vårt land.

Ute i världen kan det att tjäna sin medmänniska med den gåva vi fått betyda att vi lär ut läskonsten till dem som inte fått lära sig läsa. Att vi undervisar i användning av kodynga som biogas. Att vi står tillsammans med den svagare och kämpar för dennes rättigheter. Gästvänlighet och omsorg om varandra hör ihop var än vi finns i världen.

Må missionens Herre välsigna alla vardagliga möten som sker hemma och borta. Må Han välsigna enkel gästvänlighet och alldaglig omsorg så att det glada budskapet får spridas på alla gator och stigar i hela världen.

Ann-Katrin Store

Tidigare missionär i Senegal
Avdelningssköterska vid Vasa centralsjukhus

”Att visa gästvänlighet där vi lever och verkar är att öppna dörren för kärlekens Herre”, skriver Ann-Katrin Store. **FOTO:** Joanna Lindén-Montes